

Svar på yrkande – IOP mellan Idrott & förening och RF-SISU Västra Götaland för att förstärka stödet till idrottare som vill elitsatsa i Göteborg under 2024–2025

I samband med att nämnden beslutade att ingå i ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med RF-SISU Västra Götaland för att förstärka stödet till idrottare som vill elitsatsa i Göteborg under 2024–2025 (2023-11-28, § 180), fick förvaltningen i uppdrag att redogöra ambitionerna kring planerna att införliva High Performance i GoCo Health Innovation City (GoCo Active) och syftet med detta. Förvaltningen fick även i uppdrag att säkerställa att ett antal intressen omhändertas i det fortsatta arbetet. Uppdraget kom från ett yrkande från Demokraterna, Kristdemokraterna, Moderaterna och Liberalerna. Förvaltningen redogör i denna skrivelse svar på frågorna i yrkandet samt hur förvaltningen ska omhänderta nämnda intressen i det fortsatta arbetet. Svaren har formulerats tillsammans med RF-SISU Västra Götaland.

1. Förvaltningen får i uppdrag att skyndsamt återkomma till nämnden med en redogörelse av ambitionerna kring planerna att införliva High Performance i GoCo Health Innovation City (GoCo Active) och syftet med detta.

Bakgrund

Förvaltningen och RF-SISU Västra Götaland har sedan starten av kompetenscentret High Performance diskuterat vad den långsiktiga planen och fysiska platsen ska vara för verksamheten. I samband med att RF-SISU utvärderade pilotperioden (2020-12-01 - 2022-11-30) bad förvaltningen RF-SISU att redovisa hur det har gått att hitta ändamålsenliga lokaler för verksamheten samt vad som behöver göras för att involvera fler aktörer i kompetenscentret framöver (andra kommuner, näringslivet och akademien). Som svar på detta föreslog RF-SISU att verksamheten skulle kunna bli en del av GoCo Health Innovation City (GoCo Active). GoCo Active kan enligt RF-SISU erbjuda ändamålsenliga lokaler som gör att verksamheten kan bli en del av en samarbetsplattform som ger bättre förutsättningar att starta samarbeten och nå fler potentiella finansiärer. Då idrotts- och föreningsnämnden beviljade RF-SISU utvecklingsbidrag (2022-11-28), antogs ambitionen att bli en del av GoCo Active enligt följande,

"Idrotts- och föreningsnämnden beviljar RF-SISU Västra Götaland utvecklingsbidrag med 2 000 000 kronor för elitidrottsprogrammet High Performance och fortsatt utveckling av ett kompetenscenter för elitidrott. *Verksamheten ska ha som ambition att bli en del av GoCo Active tidigast 2024, under förutsättning att de ekonomiska och verksamhetsmässiga förutsättningarna bedöms vara rimliga* " (§ 162, diarienummer 0436/22).

Vad skulle GoCo Health Innovation City kunna erbjuda High Performance?

Verksamheten som RF-SISU bedriver inom High Performance är idag utspridd på ett flertal olika platser. Basen för verksamheten har delats mellan Friidrottens hus och RF-SISU:s lokaler i Kallebäck. Men även lokaler på exempelvis Katrinelundsgymnasiet, IFK-kliniken rehab, Chalmers, Idrottshögskolan och Frölundaborg har använts. Bedömningen är att verksamheten skulle ha en positiv utveckling om den tydligare kunde knytas mot en fysisk plats, en plats som har de faciliteter och utrustning som verksamheten kräver och erbjuder möjligheter att samarbeta med andra aktörer för att kunna utveckla verksamheten men också fortsätta finansiera den. GoCo Health Innovation City är ett alternativ som på sikt skulle kunna erbjuda just detta.

Den del av GoCo Health Innovation City som är aktuell för High Performance är GoCo Active. GoCo Active ska bli en arena för samarbeten och möten mellan forskare, studenter, idrottare och allmänheten kring idrottsforskning och framtidens hälsa. GoCo Active har planerat byggstart första kvartalet 2024 och förväntas vara klar för inflyttning under 2026. I GoCo Active planeras följande verksamhet som är särskilt intressant för High Performance,

- Göteborgs Universitet och Chalmers planerar ett "Excellence center" inom idrottsmedicin. Centret ska dels innehålla forskning, dels en idrottsmedicinsk klinik. Forskningen kommer att ha sin tyngdpunkt på idrottsmedicin och idrottsteknologi men målsättningen är också att knyta forskare inom fysiologi, biomekanik, idrottsnutrition och idrottspsykologi till centret. Om kliniken, vilket ambitionen är, kan samla kompetens inom alla för elitidrottare medicinska inriktningar skulle det underlätta för elitaktiva i Göteborg att hitta rätt kompetens i händelse av skada eller sjukdom.
- I planen för GoCo Active finns en klinik med inriktning mot neuropsykiatri och utvecklingsneurologi ("ESSENCE", dvs Early Symptomatic Syndromes Eliciting Neurodevelopmental Clinical Examinations). Diskussioner har inletts för att se på möjligheten att inom den klinikens verksamhet också kunna behandla elitidrottare som drabbats av psykisk ohälsa och/eller ätstörningar. Liknande kliniker finns både i Stockholm och Malmö men inte i göteborgsområdet.
- GoCo Active kommer ha ett gym och testlabb som är särskilt anpassat för elitidrott. En del av gymmet utrustning kommer vara direkt anpassat för elitidrott samt ha en bassäng för både simning och rehab-träning och ytor för att kunna ha praktiska utbildningar. I testlabbet är det tänkt att det kommer finnas utrustning som kan nyttjas för både forskning och testning av elitidrottare.
- GoCo Active kommer att ha utbildnings- och konferensmöjligheter vilket möjliggör för High Performance att förlägga sina föreläsningar, utbildningar och konferenser i anläggningen.

Samtliga verksamheterna ovan planeras ha sin egen styrning, driftsform och finansiering. Men genom närheten till varandra skapas möjliga synergier. RF-SISU ser möjlighet till att, precis som övriga hyresgäster, ha High Performance bas (kontor och centrets resurspersoner) i GoCo Active och på så sätt kunna utnyttja de faciliteter som skapas i anläggningen. Bedömningen är att GoCo Active under rätt förutsättningar kan bli den mötesplats för Göteborgsregionens elitidrott som saknas idag.

Vad är nästa steg?

Innan en bedömning kan göras om att GoCo Active är den bästa tänkbara basen för High Performance behöver bland annat följande förutsättningar säkerställas,

- Att de verksamheter som beskrivs ovan utformas och drivs på ett sätt som gagnar High Performance verksamhet och regionens elitidrott.
- Att kostnaden för att bedriva High Performance verksamhet i GoCo Active är rimlig. Ambition är att resurserna i största mån ska gå till att stötta Göteborgs elitidrottare och inte ätas upp av dyra lokalkostnader med mera.
- Att RF-SISU, Göteborgs universitet, Chalmers och Göteborgs stad tillsammans tydliggör hur samverkan kring den praktisknära forskning ska se ut och vilken roll GoCo Active ska ha i en sådan samverkan.

RF-SISU har ingen ambition att flytta basen för High Performance verksamhet till GoCo Active om det inte visar sig att det är det bästa alternativet för Göteborgs elitidrott. RF-SISU är också måna om att avgörandet om var High Performance kommer att ha sin bas sker i samförstånd med idrotts- och föreningsförvaltningen och att processen är helt transparent. Förvaltningen kommer löpande informera nämnden.

2. Förvaltningen får i uppdrag att säkerställa att följande intressen omhändertas i det fortsatta arbetet kring att förlägga kompetenscentret i GoCo Health Innovation City.

Nämnda intressen kommer omhändertas i partnerskapets styrgrupp och diskuteras löpande mellan förvaltningen och RF-SISU. Utifrån dessa diskussioner kommer förvaltningen återkomma till nämnden med regelbundna avstämningar. Till dess svarar förvaltningen, med hjälp av RF-SISU, hur planen ser ut för respektive intresse.

2.1 Vilken är akademins (Göteborgs Universitet och Chalmers Universitet) roll i ett eventuellt samgående med GoCo Health City?

Förvaltningen kan inte svara på vad akademins roll kan vara i GoCo Health Innovation City. Däremot kan förvaltningen svara på vilken roll de skulle kunna ha för High Performances verksamhet kopplat till GoCo Active.

RF-SISU har som ambition att High Performances verksamhet ska stärka samverkan med den akademiska världen. En av målsättningarna med verksamheten inom High Performance är därför att fungera som brygga mellan idrotten och akademien i syfte att möjliggöra mer praktisknära idrottsforskning och att sprida den forskning som görs till tränare och aktiva inom idrotten.

Erfarenheter visar att praktisknära forskning ofta möjliggörs genom möten mellan idrotten (aktiva, tränare och ledare) och forskare inom för idrotten relevanta områden. Att ha en miljö där sådana möten sker naturligt och frekvent skulle vara en bra katalysator för praktisknära idrottsforskning. Om RF-SISU driver High Performance i samma lokaler som Göteborgs Universitet och Chalmers förlägger sitt Excellence Center (beskrivet ovan) skapas möjligheten till en sådan naturlig mötesplats och katalysator.

Samtidigt är uppfattningen att det inte räcker med att akademien och idrotten bara knyts närmare varandra rent fysiskt. Det krävs också att idrotten, akademien och Göteborgs stad

tydliggör en samverkansmodell för hur parterna ska arbeta tillsammans inom praktikinära forskning. Under 2023 har därför RF-SISU initierat ett samarbete för att ta fram hur de olika parterna kan samverka runt praktikinära forskning. Detta samarbete kommer att fortsätta under 2024.

2.2 Hur kan prestationsutveckling och forskning bättre knytas ihop i en sådan framtida organisation?

Som beskrivs ovan kan ett nära samarbete mellan akademi, stad och idrott möjliggöra mer praktikinära forskning och bättre spridning av akademiska kunskaper till de praktiska verksamheterna. En ytterligare synergieffekt av att stärka samverkan mellan akademien (exempelvis forskare kopplade till Excellence Center) och High Performance kompetenscenter är att evidensbaserad kunskap från akademien förs över till den praktiska föreningsidrotten. De kompetenspersoner som utgör High Performance resursteam är specialister på att omsätta teori till praktik. De ska kunna ge direkta individuella råd inom exempelvis nutrition, fysträning eller idrottspsykologi baserat på forskning och blir därav en sorts översättare mellan forskningen och de aktiva och deras tränare. Om Excellence Center och High Performance har en nära samverkan kan resurspersonerna ha en kontinuerlig dialog med forskarna och hela tiden säkerställa sina teoretiska kunskaper. Det skulle spetsa High Performance verksamhet och skulle därmed också gynna prestationsutvecklingen hos de aktiva.

2.3 Vad skulle en eventuell flytt av High Performance till GoCo i Mölndal innebära för Göteborg som idrottsstad?

För Göteborgs elitidrotts utveckling är det viktigaste att stadens elitaktiva får så bra förutsättningar som möjligt för att kunna utvecklas och prestera. Ett kompetenscenters verksamhet bör därför förläggas där förutsättningarna är så bra som möjligt för att kunna stötta stadens elitaktiva. Ju bättre förutsättningar för de aktiva, desto mer kommer det att gynna idrottsstaden Göteborg. På samma sätt som en kranskommuns eventuella finansiering ska gå till att stötta aktiva från den kommunen om centret är placerat i Göteborg.

Förvaltningen har sedan tidigare varit i kontakt med Stadsledningskontorets juristenhet för att säkerställa att en eventuell flytt av verksamhet till en annan kommun (Mölndal) inte ska ha någon inverkan på nämndens finansiering. Förvaltningen fick till svar att det inte kommer ha någon påverkan så länge den verksamhet som nämnden finansierar fortsatt är till för den målgrupp som den har i syfte att stödja samt att flytten kan ha en positiv inverkan på verksamhetens utveckling.

2.4 Vilka möjligheter finns att få med fler kommuner och aktörer såsom VGR och/eller GR i ett partnerskap, IOP eller annan modell för samverkan och finansiering, runt High Performance för gemensam utveckling av elitidrotten i Västsverige?

Partnerskapet mellan RF-SISU och förvaltningen är utformat så att fler parter kan ansluta genom tilläggsavtal. Både RF-SISU och förvaltningen ser även positivt på att involvera fler aktörer i partnerskapet när det ska utvärderas under 2025. Om RF-SISU har för avsikt att ingå samarbete med annan aktör i syfte att utveckla och finansiera kompetenscentret under partnerskapets period, ska detta stämmas av i den gemensamma styrgruppen.

I dagsläget ser RF-SISU främst två potentiella uppväxlingsmöjligheter för High Performance. Den första potentiella uppväxlingsmöjligheten är att knyta fler kommuner till partnerskapet. Den processen har startat under 2023. Dels genom en uppvaktning av Mölndals stad, dels genom att RF-SISU var på plats vid Idrottsrådets möte under hösten för att presentera High Performance verksamhet för samtliga kommuner i GR. Den processen kommer att fortsätta under 2024 med målsättning att få in fler kommuner i partnerskapet till 2025. Den andra potentiella uppväxlingsmöjligheten är att få stöd av näringslivet. Bakom utvecklingen av GoCo Health Innovation City och GoCo Active finns ett starkt näringsliv.